

Färgelanda kommun
Allhemsvägen 5
458 80 Färgelanda

[REDACTED]
[REDACTED]

Eventuell överträdelse av lagen om förbud mot otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter

Saken

Eventuell överträdelse av 5 § första stycket 2, 5 § första stycket 3 samt 5 § första stycket 6 lagen (2021:579) om förbud mot otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter (LOH).

Konkurrensverkets beslut

Konkurrensverket kommer inte att utreda saken ytterligare. Ärendet avslutas.

Ärendet

Bakgrund

Konkurrensverket har inom ramen för en granskning av offentliga aktörers efterlevnad av LOH granskat upphandlingsunderlag som Färgelanda kommun (Kommunen) annonserat. I underlaget noterade Konkurrensverket att Kommunen i avtalsutkast vid livsmedelsupphandling angett villkor vilka bedömts kunna vara oförenliga med förbudet mot sena avbeställningar i 5 § första stycket 2, förbudet mot ensidiga ändringar i 5 § första stycket 3 samt förbudet mot att begära att leverantören ska betala kostnaderna för försämring eller förlust i 5 § första stycket 6 LOH. Av upphandlingsunderlaget framgick inte om avtalsutkastens resultat i efterföljande avtal med samma lydelse eller om avtalen ändrats med anledning av att LOH trädde i kraft den 1 november 2021.

Konkurrensverket inledde mot den bakgrunden en granskning av om Kommunen har överträtt de aktuella förbuden genom ovannämnda avtal.

Konkurrensverkets utredning

Konkurrensverket har under utredningen förelagt Kommunen att ge in avtalen och inkomma med vissa uppgifter rörande den aktuella livsmedelsupphandlingen samt haft telefonkontakt med företrädare för Kommunen.

Vad som framkommit i utredningen

Av uppgifter Kommunen lämnat framgår att det har funnits villkor angående avbeställningstider i avtalen som har möjliggjort avbeställning med kortare varsel än vad som är tillåtet enligt 5 § första stycket 2 LOH. Av Kommunens svar framgår att Kommunen inte gjort några sena avbeställningar baserat på de aktuella avtalen för inköp av livsmedel.

Det har framkommit i utredningen att avtalsvillkoret rörande leveransadresser är tänkt att tillämpas i samförstånd med leverantör och att villkoret inte har tillämpats.

Vidare har framkommit att avtalsvillkoret rörande fel eller brist i leverans avser fel eller brist vid kontroll av leverans när chaufför lämnar av varorna. Det avser enligt Kommunen inte hur Kommunen hanterar varorna efter det att Kommunen tagit över varorna och signerat leveransen.

Kommunen har varit av uppfattningen att avtalen inte behövde ändras eftersom avtalsvillkor som strider mot LOH inte längre är tillämpbara efter att LOH trädde ikraft. Kommunen har emellertid för avsikt att korrigera de aktuella avtalen så att de senast den 31 december 2022 är utformade i enlighet med 5 § första stycket 2, 5 § första stycket 3 och 5 § första stycket 6 LOH. Kommunen har gett in ett tilläggsavtal som kommer att tecknas i detta syfte.

Skäl för beslutet

Rättslig reglering

LOH gäller vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter om köparen eller leverantören är etablerad i Sverige och köparen – såvitt avser offentliga aktörer – är en myndighet som är etablerad i Europeiska unionen.

Enligt 5 § första stycket 2 LOH är det förbjudet för en köpare att annullera en order med kortare varsel än 30 dagar, om inte något annat följer av föreskrifter som meddelats med stöd av 10 § LOH. Med annullering avses samma sak som avbeställning.

Enligt 5 § första stycket 3 LOH är det förbjudet för en köpare att ensidigt genomdriva ändring av villkoren i ett avtal i fråga om intervall, metod, plats, tid eller volym för en leverans, kvalitetskrav, betalning eller pris.

Enligt 5 § första stycket 6 LOH är det förbjudet att begära att leverantören ska betala kostnaderna för försämring som sker eller förlust som uppkommer i köparens lokaler eller efter det att den köprättsliga risken har övergått till köparen, när sådan försämring eller förlust inte beror på leverantörens försumlighet eller fel.

LOH trädde i kraft den 1 november 2021 och tillämpas utan övergångsbestämmelser.

Konkurrensverkets bedömning

Av Kommunens svar framgår att Kommunen senast den 31 december 2022 avser att justera villkoren i det aktuella avtalet på ett sätt som är förenligt med LOH.

Med anledning av detta och mot bakgrund av att utredningen inte visat att avtalsvillkoren rörande avbeställningar och leveransadresser har tillämpats och att avtalsvillkoret rörande fel eller brist i leverans inte har tillämpats i strid med LOH, finner Konkurrensverket att det inte är nödvändigt att fortsätta utredningen. Ärendet ska därför avslutas.

Beslutet att inte utreda saken ytterligare kan inte överklagas

Konkurrensverkets beslut kan inte överklagas. Detta följer av 4 § jämte 8 § förordningen (2021:583) om förbud mot otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter.

Detta beslut har fattats av enhetschef Martin Bäckström. Föredragande har varit sakkunnig jurist Estrid Faust.

Beslutet undertecknas inte egenhändigt och saknar därför namnunderskrifter.

Martin Bäckström

Estrid Faust

Detta beslut publiceras på Konkurrensverkets webbplats.